

kan naas gennem dette Forslag, anser jeg derimod for at være meget tvivlsomt. Jeg forstaar i Overensstemmelse med Betænkningens Indhold Dagsordenen saaledes, at der ved Overveielse af Spørgsmaalet om denne Valgmethodes Anvendelse, ikke blot tages Hensyn til Borgerrepræsentant-Valgene i Kjøbenhavn, men til andre Omraader, hvor denne Valgmethode med ligesaa megen Grund maa kunne siges at være anvendelig. Jeg er enig deri, at denne Sag er af den Betydning og Vigtighed, at den kun bør fremmes gennem et Regjeringsforslag og efter nøiagtige Undersøgelser fra Regjerings Side. Jeg skal, hvis Dagsordenen vedtages, følge den Anvisning, der deri er givet til at undergive Sagen en nøiagtig Overveielse, og jeg skal tilsjøe, at jeg til Benyttelse derunder først agter at henvende mig til Kjøbenhavns Kommunalbestyrelse, som jeg anser og altid har anset for selvsølgelig at maatte have en bestemt Forventning om at blive hørt, og hvis Udtalelser ville være saameget værdifuldere, som denne Bestyrelse er nærmest til at kunne bedømme Virkningerne af, at Forholdstalsvalgmetoden indførtes ved Valg af Borgerrepræsentanter i Kjøbenhavn. Naar jeg fra denne Kommunalbestyrelse og fra andre Steder, hvorfra jeg kunde anse det nøitigt at indhente Oplysninger, har modtaget saadanne, skal Sagen dernæst blive tagen under nøiagtig Overveielse af Ministerriet til Afgjørelse af, hvorvidt der maatte være Anledning til at fremsætte noget Forslag i Retning af det her foreliggende eller ikke.

Jessen: Da jeg var forhindret i at være tilstede ved 1ste Behandling, ønsker jeg at sige et Par Ord angaaende denne Sag og skal da begynde med at udtale min Tilslutning til, hvad der af Udvalgets Flertal er fremsat i Betænkningen. Det forekommer mig, at Betænkningen er saa klart og koncist affattet, og i den Grad har faaet alle de Punkter med, som det var af Vigtighed at faae fremhævede, at jeg i næsten alle Punkter kan slutte mig dertil. Naar Betænkningen ender med en Henstilling til Regjeringen om at tage Anvendelsen af Forholdstalsvalgmetoden under Overveielse og søge at komme til en udbvidt Anvendelse af denne, er jeg dog noget i Tvivl, om det er rigtigst først at søge Forholdstalsvalgmetoden anvendt ved de politiske Valg eller først ved de kommunale. Det forekommer mig nemlig, at det første forsaavidt vilde være ønskeligt, som der med Hensyn til de politiske Valg er et naturligt Grundlag for Forholdstalsvalgmetodens Anvendelse, hvilket savnes ved de kommunale; men paa den anden Side vil jo en Overgang til en saadan Valgmaade ved Rigsdagsvalgmetoden forudsætte en Grundlovsforandring, som det vistnok vilde være vanskeligt at opnaa. Derimod kan jeg ikke tro Andet,

end at der var Anledning til at benytte Liden, inden Kampen mellem Partierne bliver bitterere, og inden de store Masser af Valgere faae baade en større Bevidsthed om deres Magt og endnu mere Lyst til at bruge den, end der allerede er tilstede, til at komme ind paa at sikkre Minoriteterne den Indflydelse, som tilkommer dem, og dette gjælder lige saavel med Hensyn til de kommunale som med Hensyn til Rigsdagsvalgmetoden. Der er vel ved Valglovene for de kommunale Raad udenfor Kjøbenhavn givet en vis Sikkerhed for, at den store Valgermasse ikke skal befætte alle Pladser i Raadet, idet der som bekendt er indført en Deling af Valgerne i to Klasser: de Høistbesatte og den almindelige Valgerklasse; men den Sikkerhed, der derved er givet, er virkelig overordentlig ringe. For at naae den Femtedel af høistbesatte Valgere, der er berettiget til at tage Del i de Høistbesattedes Valg, kommer man til at gaa meget dybt ned blandt Skatteyderne, og dersom alle de, der kunne bruge deres Valgret, tillige vilde bruge den, vilde det nok vise sig, at Forskjellen mellem de Valg, der fremgaa af den høistbesatte Klasse, og dem, der fremgaa af den almindelige Valgerklasse, kun vilde være ringe. Nu synes det jo at være en Stemning for at gjøre Forholdstalsvalgmetoden anvendelig i Kommunerne. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at det er klogt at benytte den Stemning, der er for Dieblirket, til at komme ind paa en saadan bedre Sikkring af Minoriteternes Ret end den, der ved de nuværende kommunale Valglove er givet. Men naar Forholdstalsvalgmetoden saaledes skal anvendes ved de kommunale Valg, maa den ganske vist indrettes efter et andet System end det her i Lovens foreliggende, som man har kaldt de medbeilende Listers System. Dette System anser jeg for aldeles ubrugeligt til at følges i Kommunerne, væsentlig fordi der i de kommunale Forhold mangler et naturligt Grundlag til en saadan Gruppedeling af Valgerne, som denne Listerstemning forudsætter. Enhver Valger, som gaar til Valg, bør dog være gjennemfyret af Bevidstheden om, at han hører til det kommunale Samfund, og at Baretagelsen af dette Samfunds Husholdning staar ham næsten lige saa nær, er ham lige saa vigtig og bør have samme Betydning for ham som Baretagelsen af hans egen. Saaledes som Forholdene have udviklet sig, træffer man jo hist og her ikke saa ganske saa Valgere, som ikke saaledes have Følelsen af at tilhøre og være en Enhed med det kommunale Samfund, men som forfølge deres egne partikulære Interesser i Strid med Kommunens, og denne Listerstemning, denne Gruppestemning vil jo være det ypperste Middel til at samles om saadanne partikulære Interesser og søge i Raadet at faae dem gjorte gjældende. Naar de Handlende ønske at faae Medsættelse i Savneafgifterne,